

Sarajevo, 21.10.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.10.2019.- 18.10.2019.

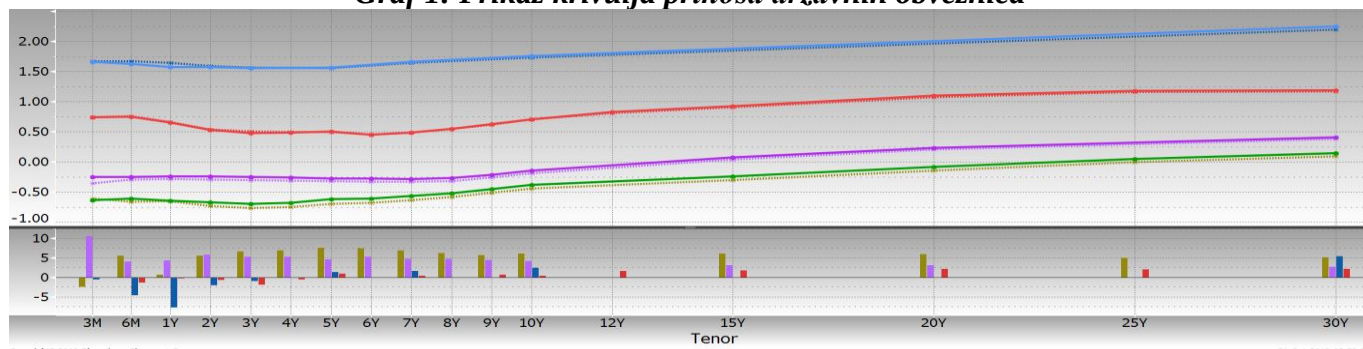
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19	
2 godine	-0,72	-	-0,66	↗	1,59	-	1,57	↘	0,55	-	0,54	↘	-0,29	-	-0,23	↗
5 godina	-0,69	-	-0,62	↗	1,55	-	1,57	↗	0,50	-	0,51	↗	-0,31	-	-0,27	↗
10 godina	-0,44	-	-0,38	↗	1,73	-	1,75	↗	0,71	-	0,71	→	-0,18	-	-0,13	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	11.10.19	-	18.10.19
3 mjeseca	-0,538	-	-0,605
6 mjeseci	-0,664	-	-0,610
1 godina	-0,642	-	-0,626

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.10.2019. godine (pune linije) i 11.10.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su u odnosu na prošli tjedan bilježili rast usljed povećanog optimizma na tržištu koji je uslijedio nakon navoda o mogućem postizanju dogovora o Brexitu, kao i pozitivnih finansijskih rezultata većih američkih kompanija koji su objavljeni početkom tjedna. Usprkos preliminarom dogovoru, neizvjesnosti da li će ovaj dogovor biti prihvaćen u Parlamentu Velike Britanije umanjila je mogućnost daljeg rasta prinosa. Prinosi njemačkih obveznica su na tjednoj razini povećani između 6 i skoro 8 baznih bodova. S aspekta ekonomskih pokazatelja, u promatranom razdoblju je objavljen finalni podatak o padu stope inflacije u eurozoni u rujnu na najnižu razinu u posljednje skoro tri godine. Predsjednik ECB Draghi je u Vašingtonu još jednom istaknuo potrebu da vlade treba da povećaju potrošnju s ciljem ubrzanja gospodarskoga rasta. Ipak, koncem tjedna EU lideri su raspravljali o novom planu proračuna kojim bi se u razdoblju 2021.-2027. godine dozvolila potrošnja do 1,1 bilijun EUR, a koji podrazumijeva povećanu potrošnju, što je naišlo na neslaganje većih članica, kao što je Njemačka. Smatra se da će ove članice, i s manjim udjelom od 1% bruto nacionalnog dohotka, morati da više izdvoje, uzimajući u obzir da će se morati popuniti udio Velike Britanije nakon izlaska iz EU. Za razliku od kretanja prinosa obveznica ostalih članica eurozone, prinosi italijanskih obveznica su, u odnosu na prethodni tjedan, smanjeni između 1 i 3,5 bazna boda. Članovi UV ECB Knot i De Gaulhau su pozvali na potrebu preispitivanja revizije okvira politike ECB. U izvješću Agencije za dodjelu kreditnog rejtinga

S&P je navedeno da bi ECB trebalo da pronađe bolju mjeru inflacije s fokusom na domaću ekonomiju tako što bi u obračun inflacije mogla uključiti neke druge pokazatelje inflacije. MMF je u posljednjem izvješću Globalne financijske stabilnosti, a nakon objavljenih slabijih prognoza gospodarskoga rasta, upozorio da su globalni ekonomski rizici povećani nakon što su središnje banke smanjile kamatne stope, te da je potreban stroži nadzor kako bi se umanjile prijetnje po ionako nesigurnu gospodarsku ekspanziju. Iz Ministarstva gospodarstva Njemačke je priopćeno da je malo vjerojatno da gospodarstvo utone u prolongiranu recesiju čak iako se kreće u slabom ciklusu rasta, ali i da se očekuje se da će njemačko gospodarstvo u trećem tromjesečju zabilježiti blagu kontrakciju, kao što je bio slučaj i u drugom tromjesečju. Navedeno je da se izvozno orijentirana njemačka industrija suočava sa slabom globalnom trgovinom, stagnirajućim globalnim prerađivačkim sektorom i padom potražnje za automobilima. Njemačka Vlada je smanjila prognoze gospodarskoga rasta zemlje za 2020. godinu na 1% u odnosu na 1,5%, koliko je ranije očekivano. Iako su prognoze za narednu godinu bolje od ovogodišnjih 0,5% (nepromijenjeno u odnosu na ranije prognoze), brzina rasta je znatno slabija u usporedbi s prethodnim godinama. Njemački ministar gospodarstva Altmaier je izjavio da, iako su trenutno prognoze možda slabije, ne postoji prijetnja od ekonomske krize.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	KOLOVOZ	-2,5%	-2,8%	-2,1%
2.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	18,0	20,3	17,5
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	KOLOVOZ	-	1,2%	1,8%
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	-	26,6	21,6
5.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	-	2,59	7,62
6.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	-	2.462,6	2.465,9
7.	Tekući račun – Italija (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	-	6,04	8,42
8.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	LISTOPAD	-26,4	-22,8	-22,5
9.	Stopa inflacije – EZ (final.)	RUJAN	0,9%	0,8%	1,0%
10.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	RUJAN	1,1%	1,1%	1,3%
11.	Stopa inflacije – Finska	RUJAN	-	0,9%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Austrija	RUJAN	-	1,2%	1,5%
13.	Stopa inflacije – Italija (final.)	RUJAN	0,3%	0,2%	0,5%
14.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	RUJAN	-	3,5%	3,5%

SAD

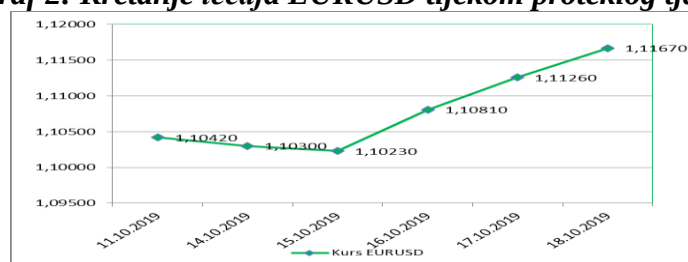
Proteklog tjedna je objavljeno Fedovo redovno izvješće o stanju u domaćem gospodarstvu, poznatije kao Beige Book, u kojem je ocijenjeno da je ekonomska aktivnost od sredine kolovoza do početka ovog mjeseca zabilježila blagi do skroman rast, što je lošija procjena u odnosu na prethodno izvješće, kada je bio zabilježen umjereni ekonomski rast. Iako je zabilježena solidna potrošnja u navedenom razdoblju, proizvodna aktivnost je smanjena. Predsjednik Fed iz Čikaga Evans je izjavio da okruženje s niskim kamatnim stopama postavlja ograničenja u onome što Fed može postići monetarnom politikom, zbog čega je za Fed važno „proaktivno“ smanjivanje stopa onda kada se čini da rizici pružaju bafer ekonomiji. Prema prognozama analitičara na Bloombergu, većina očekuje da će Fed na sjednici idućeg tjedna smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih bodova.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks RUJAN	0,0%	-0,1%	-0,2%
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 11. LISTOPADA	-	0,5%	5,2%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 12. LISTOPADA	215.000	214.000	210.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 13. LISTOPADA	-	63,5	62,7
5.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) RUJAN	-0,2%	-0,4%	0,8%
6.	Iskorištenost kapaciteta RUJAN	77,7%	77,5%	77,9%
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije LISTOPAD	7,6	5,6	12,0
8.	Indeks započetih kuća (M/M) RUJAN	-3,2%	-9,4%	15,1%
9.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) RUJAN	-5,3%	-2,7%	8,2%
10.	Obujam maloprodaje (M/M) RUJAN	0,3%	-0,3%	0,6%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1042 na razini od 1,1167, što predstavlja rast od 1,13% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna premijer Johnson je uspio da postigne sporazum o Brexitu s predstavnicima EU. Velika Britanija i EU27 su dogovorili novi carinski sporazum i revidiranu deklaraciju kako bi se usuglasili budući trgovinski uvjeti. Premijer Johnson se nadao da će ovaj sporazum biti odobren na izvanrednoj sjednici Parlamenta koja je održana u subotu, čime bi se otvorio put urednog Brexita 31. listopada. Ipak, Parlament još uvijek nije prihvatio sporazum. Johnson je spriječen u pokušaju da se provede smisleno glasovanje o njegovom prijedlogu o Brexitu, jer je Letwin, bivši premijer, uspio da utječe na izmjenu prijedloga, te se Parlament suzdržao od podrške sve dok zakonodavci ne uspostave potpunu legislativu o Brexitu i na odgovarajući način prouče predloženi sporazum. Amandmanom je Johnson prisiljen da pošalje pismo EU i zahtijeva tromjesečno produženje Brexita, odnosno produženje realiziranja članka 50. Ugovora o EU, što Brisel trenutno razmatra. Zastupnik u Parlamentu Stramer, koji je pripadnik Laburističke partije, je izjavio da je njegova partija spremna na pregovore s Partijom demokratske unije (DUP) s ciljem postizanja boljeg sporazuma. Ipak, u nedjelju je glasnogovornik DUP-a Wilson odbacio ideju podrške drugom referendumu, ali je nagovijestio da bi mogao biti otvoren da radi s Parlamentom kako bi se postigle promjene u predloženom sporazumu o Brexitu, dok je Stramer istaknuo da vjeruje da je drugi referendum i dalje moguć. Stramer je, također, sugerirao da bi laburisti mogli glasovati za predloženi sporazum ukoliko drugi referendum bude dodan u sporazum o Brexitu, usprkos osnovnim prigovorima partije protiv uvjeta predloženih u sadašnjem sporazumu. Guardian je objavio da će Johnson pokušati da osvoji parlamentarnu većinu za njegov sporazum o Brexitu kroz jednostavno glasovanje „da“ i „ne“, što će biti održano danas, prije nego zastupnici budu imali šansu da pažljivo analiziraju cjelokupno zakonodavstvo i ulože amandmane koji bi mogli biti problematični za Vladu. Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da i dalje postoji mogućnost postupnoga rasta kamatnih stopa ukoliko se uspije osigurati glatki Brexit. Zapažanja na koja ukazuje Ramsden se razlikuju od ostalih članova MPC BoE, koji smatraju da bi bilo potrebno smanjenje referentne kamatne stope ukoliko budu postojale neizvjesnosti nakon sporazuma o Brexitu. Pored toga, Ramsden vjeruje da tranzicijski sporazum može da potakne određeni rast investicija i produktivnosti, ukoliko bude postojala jasnoća u poslovanju

kompanija. Također, Ramsden je istaknuo da će BoE pažljivo pratiti valutno tržište nakon glasovanja u subotu s obzirom na to da Johnson treba podršku opozicije kako bi njegov prijedlog o Brexitu bio prihvaćen.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć RUJAN	-	21.100	16.300
2.	Prosječne tjedne zarade, tromjesečno KOLOVOZ	4,0%	3,8%	3,9%
3.	ILO stopa nezaposlenosti, tromjesečno KOLOVOZ	3,8%	3,9%	3,8%
4.	Inflacija (G/G) RUJAN	1,8%	1,7%	1,7%
5.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G) RUJAN	-1,7%	-2,8%	-0,9%
6.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G) RUJAN	1,3%	1,2%	1,7%
7.	Maloprodaja (G/G) RUJAN	3,1%	3,1%	2,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,87235 na razinu od 0,86097, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2668 na razinu od 1,2984.

JAPAN

Prinosi na japanske obveznice su tijekom prošlog tjedna zabilježili rast za 4 do 5 baznih bodova u odnosu na prethodni, te je referentni prinos na desetogodišnje japanske obveznice na zatvaranju tržišta u petak dosegao najveću razinu u posljednja tri mjeseca. BoJ je prošlog tjedna objavila redovno mjesečno ekonomsko izvješće, u kojem je povećala procjenu izgleda za jednu od devet regija u zemlji. Također, ocijenjeno je da se ukupno japansko gospodarstvo oporavlja umjerenim tempom, usprkos utjecaju koji trgovinski rat na relaciji SAD-Kina ima na gospodarstvo Japana. Iz Vlade Japana je koncem tjedna priopćeno da očekuju da će trgovinski sporazum između Japana i SAD ojačati japansku ekonomiju za oko 0,8% u razdoblju od 10 do 20 godina, te da će isti doprinijeti oko 4 bilijuna JPY GDP-u Japana na osnovi fiskalnog GDP-a za 2018. godinu, kao i otvaranju oko 280.000 radnih mjesta u toj zemlji. Naime, SAD i Japan su potpisali ograničeni trgovinski sporazum kojim se smanjuju carine na američke poljoprivredne proizvode, japanske strojne alate, te se istodobno sprečavaju prijetnje od uvođenja dodatnih carina od strane SAD. Područje automobilske industrije i dalje je otvoreno za pregovore između ovih zemalja.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

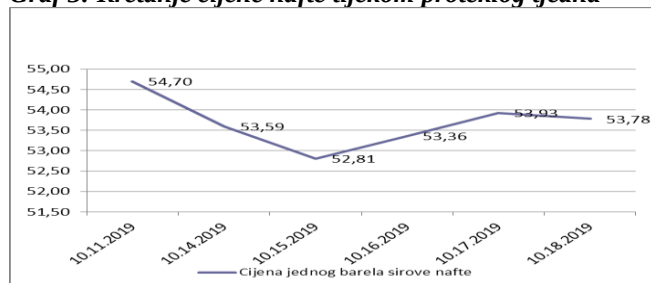
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G) RUJAN	0,2%	0,2%	0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G) RUJAN	0,5%	0,5%	0,6%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F KOLOVOZ	-	-4,7	0,7
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) KOLOVOZ	-	-2,9%	1,1%
5.	Indeks uslužnog sektora (M/M) KOLOVOZ	0,6%	0,4%	0,1%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 119,71 na razinu od 121,07, što predstavlja tjedni rast od 1,14%. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 108,29 na razinu od 108,45.

NAFTA I ZLATO

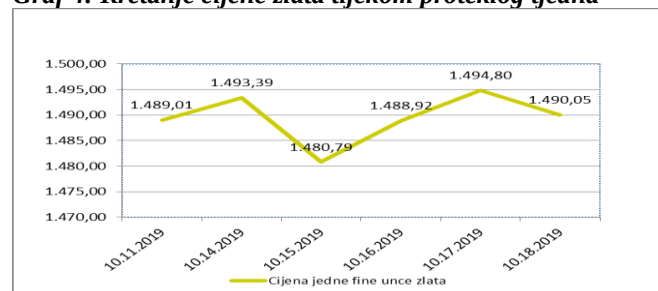
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,70 USD (49,54 EUR). Cijena nafte je i dalje pod snažnim utjecajima očekivanja vezano za dalji tok pregovora na relaciji Kina-SAD. Početkom tjedna cijena nafte je smanjena nakon što je Kina objavila da ima više zahtjeva od administracije predsjednika Trumpa vezano za carine, kao i da žele više razgovora kako bi se postigao trgovinski sporazum. Međunarodna agencija za energiju (IEA) vidi „ozbiljne izazove“ za OPEC i ostale proizvođače nafte u narednoj godini usljed mogućnosti da dođe do daljeg smanjenja tražnje za naftom, dok globalna ponuda nastavlja da se povećava. Cijena ovog energenta je od travnja, kada je zabilježena najveća razina cijene u posljednjih godinu dana, smanjena za 19% upravo pod utjecajem neizvjesnosti vezano za trgovinske pregovore Kine i SAD, koji imaju snažan utjecaj na očekivanja buduće tražnje za ovim energentom. Pojedini analitičari očekuju da bi u prosincu OPEC+ mogao smanjiti obujam ponude kao rezultat slabljenja tražnje za naftom i rasta ponude, ali i zbog pojačanih očekivanja da bi tržište u 2020. godini moglo biti prezasićeno. Analitičari Citigroup navode da ukoliko do sastanka OPEC-a u prosincu budu postojali jasni signali ekonomskog slabljenja, može se očekivati dalje smanjenje ponude za minimalno 500.000 barela dnevno. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 53,78 USD (48,16 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.489,01 USD (1.348,50 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je bilježila pad pod utjecajem blagog optimizma usljed postizanja djelomičnog trgovinskog sporazuma između Kine i SAD. Ipak, od sredine tjedna jačala je zabrinutost da bi stav Vašingtona prema Hong Kongu mogao da ima negativan utjecaj na trgovinske pregovore SAD-Kina, a što utječe na rast cijene zlata, čemu, također, doprinose i iščekivanja postizanja sporazuma o Brexitu. Pored ovih okolnosti, još jedan poticaj rastu cijene zlata dali su i podaci o padu maloprodaje u SAD, koja je tijekom rujna smanjena prvi put u posljednjih sedam mjeseci. Cijena zlata je tijekom kolovoza bilježila značajan rast, a do danas je cijena smanjena za 6,5% u odnosu na kolovoz. Tijekom trgovanja u petak cijena ovog plemenitog metala je smanjena pod utjecajem jačanja neizvjesnosti vezano za monetarnu politiku brojnih središnjih banaka u svijetu. Guverner Narodne banke Australije Lowe je istaknuo da nedavno smanjenje referentne kamatne stope daje rezultate, ali da su ekstremne mjere monetarne politike poput negativnih kamatnih stopa i kvantitativnih olakšica „definitivno malo vjerojatne“. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.490,05 USD (1.334,33 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.